

Profesori biologije imali su prilike upoznati se iz usta stručnjaka o načinu gajenja ribe počevši sa mrestenjem, ali samo teorijski. Cijelo izlaganje imalo je za cilj, da se profesorima biologije, koji su uglavnom teoretičari, ukaže na izvesne momente u rasplodivanju ribe, zatim na ishranu i na neke bolesti kod riba, a što će sve preneti na svoje učenike tokom školskih predavanja.

Ribarstvo kod nas mnogo doprinosi socijalizaciji privrede, naročito ekonomskom uzdizanju ribara-radnika, koga je ranije previše iskorišćavao ribar-gazda. Poboljšanju razmnožavanja ribe danas doprinose ribarska gazdinstva osnovana u svima narodnim republikama. Dalje učesnici ekskurzije upoznali su se sa zimovnicima šarana, kojih najviše ima u Ečki, zatim smuđeva, kojih je vrlo malo, pa i američkih somova, kojih ima prilično. Ali uglavnom pažnja je bila posvećena šaranima kao ribi koja je vrlo rentablina, ako se pravilno postupa sa mrestenjem i ishranom. Stručno je bio objašnjen ceo postupak od stavljanja šarana u zimovnike, zatim njihovim mrestenjem i izvaljivanjem mladunaca. Protumačen je rad u zimovnicima kada led nastupi, a u vezi sa održavanjem njihova života. Isto tako profesori su se upoznali i prirodnim i veštačkim načinom ishrane.

Izletnici su bili upoznati i raznim ribljim bolestima, naročito trbušnom zarazom, koju prouzrokuje bakterija *Pseudomonas punctata* (krasnuha), koja je u ovoj godini uništila u Ečki preko 30% ribe. Ta bolest, koja hara u Evropi poslednjih godina, sada je u jenjanju.

Profesori su se na terenu upoznali i radovima naših skupljanju raznovrsnih ribljih parazita, koje proučavaju stručnjaci Otseka za riblje bolesti pri Veterinarskom fakultetu kao i stručnjaci Parazitološkog instituta Srpske Akademije nauka.

Ribogojstvo u Ečki kao što se vidi ne služi samo kao privredno preduzeće, već ono i nauci daje prilike da se iskorišćuje svaki momenat u cilju proučavanja života riba i organizovanja naučnih i stručnih tečajeva. Tako prošlog leta veći broj studenata Poljoprivredno-šumarskog fakulteta upoznavao se u praksi s onim što su slušali teorijski od svojih profesora tokom školske godine.

Zoološki zavod Univerziteta nabavlja iz ovih ribnjaka materijal za svoja praktična predavanja.

U cilju školovanja novih kadrova, ribarskih majstora, bili su u Ečki održavani stručni tečajevi.

Kako je bio radni dan prilikom ekskurzije, profesori su se upoznali vađenjem ribe iz pojedinih jezera, sortiranjem ribe i pakovanjem za dalji transport Ministarstvu trgovine, koje raspoređuje ribu po tržištima za prodaju i ishranu stanovništva.

Profesori srednjih škola u organizaciji Srpskog biološkog društva, upoznavši na ovaj način celokupan rad ribnjaka u Ečki, vratili su se zadovoljni u Beograd, obogaćeni znanjem koje će tokom predavanja prenositi na svoje učenike.

Ante Tadić

Prešni problemi ribarstva u otvorenim nizinskim vodama

Kako su sve grane naše privrede, a naročito prehrambene, ušle u petogodišnji plan, to je u njemu obuhvaćena i proizvodnja ribe, koja danas predstavlja vrlo važan prehrambeni artikl za bolju ishranu naših industrijskih trudbenika i svega pučanstva.

Dok je pitanje ribe, koja se proizvada u ribnjacima, solidno riješeno, te ono pokazuje zaista lijepe rezultate i napredak u socijalističkoj proizvodnji, dotle se pitanje ribe iz otvorenih nizinskih voda još uvijek nalazi neriješenim problemima, ili je ponegdje samo polovično riješeno. Zato se pitanje ribarenja u otvorenim vodama mora postaviti na zdrave temelje, a prije svega treba urediti pitanje pravilne podjele revira, odnosno odjeljaka među zadruga. Ne smije se dopustiti, da se pojedini kulački elementi, a bivši ribarski trgovci uvlače u ribarske zadruga i tamo nastavljaju sa svojim spekulantskim i štetničkim radom, ne gledajući na opće, nego samo na svoje sebične interese.

Kod nas u Podravini i Podunavlju ribarske zadruga drže gotovo sve otvorene vode i riječne rukave u zakupu, te se ne može baš reći, da se sve te zadruga odnose pravilno prema našem planu proizvodnje. Zadruga rade u glavnom još uvijek po svom starom sistemu, gdje egoizam igra glavnu ulogu, dok unutar samih tih zadruga vlada haotično stanje, međusobne svade i dr. Rukovodstvo tih zadruga imaju najvećim dijelom dobro situirani seljaci, kojima ribarenje nije jedini izvor zarade, nego uz to imaju i zemlje, vinograda i dr., a love ribu samo onda, kada zato postoje povoljni uvjeti. Ulov takve ribe u naj-

više slučajeva odlazi raznim kanalima, a po visokim cijenama u ruke onima, koji na to nemaju prava, t. j. opet kulacima. To se dešava zato, što je kontrola nad takvim zadrugama nikakva ili vrlo manjkava.

Imao sam prilike na terenu baviti se proučavanjem elemenata, koji su članovi ribarskih zadruga te sam konstatirao, da se u njima, iako nekoje broje čak i 50 članova, nalazi samo nekoliko profesionalnih ribara, kojima je ribarenje jedini izvor zarade, dok su svi ostali imućni seljaci, koji s profesionalnim ribarstvom nemaju nikakve veze, i tako svojim stavom i radom samo koče pravilan razvoj našeg slatkovodnog ribarstva. S druge strane opet postoji velik broj pravih profesionalnih ribara, koji uopće nemaju revira i prema tome nemaju gdje loviti, a ribarenje im je glavni poziv i zarada. Ribarske zadruga odnose se prema njima nepravilno i nepravredno, ne dajući im mogućnosti zarade, jer se kruto drže zakupnog ugovora. Zbog takva rada i krutosti imamo prilike vidjeti, kako riba u revirima tih zadruga ostaje neiskorišćena, jer zadrugari nijesu u stanju sami izloviti svu ribu, a ipak ne dopuštaju nezaposlenim ribarima da tamo rade.

Još nepovoljnije stoji problem izgradnje novog ribarskog kadra, kojemu ribarske zadruga uopće ne posvećuju nikakve pažnje, tako da danas stojimo pred jednim gorućim problemom, koji se bezuvjetno mora riješiti, i to tako, da se pri svakej ribarskoj zadrugi postave ribarski naučnici, što se mora uzeti kao stroga obaveza u izgradnji novog ribarskog naraštaja, koji će nam danas sutra biti neophodno potreban u izgradnji socijalizma u

važnoj grani narodne privrede. Gledajući stvari s ovoga gledišta moramo doći do spoznaje, da baš ova grana narodne privrede nije pravilno iskorištena, a to treba bezuvjetno otkloniti.

Pitanje ribarenja u otvorenim nizinskim vodama ne smije više biti izvor bogaćenja pojedinih špekulanata, koji se ni danas još ne mogu odreći starih navika, nego to ribarenje mora postati izvorom pravilne zarade svakog poštenog ribara poput ostalih trudenika naše narodne zajednice. Riba je danas racionalnija i prema tome ulazi u garantirano snabdijevanje, pa je prema tome potrebno, da se stane na kraj svim tim nepravilnostima i da se naše ribarstvo postavi na zdrave socijalističke temelje. To ćemo pak postići u prvome redu time, da se revidiraju svi zakupni ugovori s ribarskim zadrugama. Sve te vode treba da dođu pod kompetenciju državnih poduzeća, koja će bilo u vlastitoj režiji iskorišćavati te vode ili pojedine revire dati u zakup pojedinim ribarskim kolektivima, brigadama ili grupama, a vodit će strogu kontrolu, da li takve organizacije pravilno i savjesno izvršavaju svoj zadatak.

Državna poduzeća treba da pristupe organizaciji ribarstva na otvorenim vodama u duhu socijalističke privrede. Zato treba organizirati ribarske kolektive, brigade

i grupe, a uz to nastojati da se reviri podijele pravilno, kako bi bili i pravilno iskorišteni, kod čega treba prvenstveno na tim revirima zaposliti ribare od zanata. Treba ukloniti sve negativne elemente, koji smatraju, da mogu ulovom ribe raspolagati po svojoj volji, a ribu prodavati u švercu. Takvim organizacijama treba postaviti realan plan i norme, te na taj način među grupama postići socijalističko takmičenje. Samo tako se može poći naprijed.

Duž svih revira treba namjestiti čuvare u formi industrijsko-zavodske milicije, kojima treba omogućiti nošenje oružja za uspješno vršenje njihove dužnosti. Kod upravnih vlasti treba poduzeti korake, da se poduzmu najefikasnije mjere protiv ribokradica i ostalih štetočinaca, koji se u masama pojavljuju na revirima i uglavnom ostaju nekažnjeni.

Samo takvo postavljanje stvari značit će, da se ide zaista zdravim putem, i samo na taj način može naše ribarstvo postati važnim faktorom u prehrani industrijskih trudenika i siguran oslonac u našoj socijalističkoj privredi. Samo ovakvim izvršavanjem zadataka pridonijet ćemo izvršenju našeg petogodišnjeg plana i izgradnji socijalizma u našoj zemlji.

Josip Klajn (Osijek)

Konferencija o radu Savezne uprave za ribarstvo

12. oktobra ove godine održana je pri Ministarstvu trgovine FNRJ konferencija po pitanjima morskog i slatkovodnog ribarstva, sa slijedećim dnevnim redom:

1. Opći referat
2. Organizacija ulova putem državnog sektora
3. Organizacija otkupa i prodaje
4. Zadrružni sektor
5. Produkcija i stanje na ribnjacima
6. Ribarska industrija i snabdijevanje ribarskim materijalom
7. Kadrovska pitanja
8. Organizacija, zadaci i djelokrug rada savezne uprave i republikanskih uprava za ribarstvo.

Na konferenciji su učestvovali osim predstavnika Ministarstva trgovine FNRJ i Ministarstva poljoprivrede FNRJ i Savezne planske komisije, delegati Ministarstva ribarstva NR Hrvatske i delegati Ministarstva trgovine svih narodnih republika. Od delegata Ministarstva poljoprivrede narodnih republika nisu bili prisutni oni iz Crne Gore i Makedonije.

Predmet pretresanja na konferenciji bili su najvažniji organizacioni problemi morskog i slatkovodnog ribarstva. Referenti su iznijeli mnoge dosadašnje uspjehe i nedostatke u radu.

Po svemu se moglo zaključiti, da je najvažniji razlog svih nedostataka koji su se dosada osjećali u toj privrednoj grani, slabo provedena organizacija ribarske službe, naročito u slatkovodnom ribarstvu. U nekim narodnim republikama (na pr. u Makedoniji) nije bila provedena uopće nikakova organizacija upravne službe.

Iz toga glavnog nedostatka izvire mnogi ostali, kao slabo snabdijevanje te grane potrebnim ribarskim materijalom i priborom, slaba organizacija otkupa i prodaje ribe, vrlo slabo stanje kadrova i mnogi drugi.

Konferencijom je rukovodio pomoćnik Ministra trgovine FNRJ Polovina, koji je naglasio, da se dosada na organiziranom tržištu vrlo slabo osjećala riba, iako bi njena dosadašnja produkcija mogla da podmiri izvjestan postotak snabdijevanja stanovništva mesom.

Da bi se stanje u tom pogledu popravilo, dobila je Savezna uprava za ribarstvo pri Ministarstvu trgovine zadatak, da poradi na čim bržem otklanjanju tih nedostataka.

Konferencija je zaključila, da je prije svega potrebno ribarstvo organizacijski srediti i donesti najpotrebnije propise u svrhu regulisanja najvažnijih pitanja, a onda preći brzim koracima unapređenju proizvodnje.

I. B.

PASTRVSKI POTOCI KUPČINA I SLAPNICA USTUPLJENI ZAGREBAČKOM RIBARSKOM DRUŠTVU

Rješenjem Ministarstva Ribarstva NRH-e br. 20185-48. od 17. IX. 1948. i br. 20185-48. od 20. X. 1948. ustupljeni su pastrvski potoci Kupčina i Slapnica na poribljavanje i udičansko iskorištavanje Zagrebačkom Ribarskom Društvu.

Zagrebačko je Ribarsko Društvo te potoke odmah nakon njihova preuzetja u svoj djelokrug napučilo sa cca 15.000 komada mlada domaće potočne pastve.

Na temelju prijedloga Zagrebačkog Ribarskog Društva, Ministarstvo ribarstva NRH-e donijelo je rješenje pod br. 26108-48. od 17. XI. 1948., da se na Slapnici na cijelom njenu toku sa svim njenim pritocima, a na Kupčini od Krašića do izvora sa svim njenim pritocima, potpuno izlovljeni. Tom zaštitnom mjerom se želi, da se ti potoci opet donekle oporave.